

55+ en verslaafd; hoe verder?

Programma

Dagvoorzitter: Rob Kok, psychiater

09.00 – 09.30	Inloop
09.30 – 09.45	Opening Rob Kok, Psychiater en Annet Spijker, Bestuuder i-psy PsyQ Brijder
09.45 – 10.30	Beth Bareham, Researcher, Keynote Speaker <i>An exploration of health and psychosocial factors shaping older people's alcohol use</i> Numerous factors may influence how older people use alcohol; including risks of harm associated with drinking, which increase with age, and positive roles of alcohol in older people's social lives. My body of work explores older people's views of health and psychosocial factors shaping drinking practices in later life, through systematic review of qualitative literature, and interviews and focus groups with older adults in the North of England.
10.30 – 10.45	Pauze
10.45 – 11.15	Nelly van de Gaarden, Huisarts en Verslavingsarts <i>Wat moet, doet en wil de huisarts?</i> Wat kan van de huisarts verwacht worden als het gaat om verslaving bij 55+'ers en wat verwacht de huisarts van de GGZ en de patiënt? Over knelpunten en kansen, verwachtingen en (mogelijke) vooroordelen.
11.15 – 12.00	Geert Dom, Psychiater en PhD Yannick van Gils <i>Problematisch alcoholgebruik en drinkmotieven bij ouderen</i> Mede ten gevolge van demografische maar ook culturele veranderingen neemt alcoholgebruik en alcoholproblemen bij ouderen toe. Een recente studie in de VS toont een verdubbeling van het percentage ouderen met alcoholafhankelijkheid over een verloop van 10 jaar. Deze trend kan men ook vertalen naar onze West-Europese samenleving toe. In de huidige presentatie wordt een overzicht geboden van de huidige stand van zaken betreffende prevalentie, screening, diagnostiek en behandeling van ouderen met alcoholproblemen. Daarnaast worden resultaten besproken uit een recente, lopende studie over motieven tot alcoholgebruik binnen een grote bevolkingssample in België.
12.00 – 12.15	Afkondiging Plenaire Sessies en uitleg middagprogramma door Rob Kok
12.15 – 13.00	Lunchpauze
13.00 – 14.00	Workshopronde 1
14.00 – 14.30	Pauze
14.30 – 15.30	Workshopronde 2
15.30 – 16.00	Afronding en Sluiting door Rob Kok

55+ en verslaafd; hoe verder?

Workshops

Workshop 1

“De effectiviteit van preventieve interventies bij ouderen met alcoholproblematiek”

Rob Bovens, Jurist en Criminoloog

Voor ZonMw rondt Tranzo in november een studie af naar werkzame elementen van interventies voor ouderen met alcoholproblematiek, waarvoor o.a. een literatuurstudie wordt ondernomen. Op basis hiervan zullen preventieve interventies doorontwikkeld worden.

Workshop 2

Oudere rokers: een complexe groep

Esther Croes, Arts en Epidemioloog

Vrijwel alle rokende senioren hebben een verslaving die al tientallen jaren bestaat. Ondanks kennis, blootstelling aan een ontmoedigingsbeleid van de overheid en vaak al lichamelijke klachten lukt het hen echter niet om te stoppen met roken. Toch levert stoppen tot op hoge leeftijd gezondheidswinst op. In deze workshop bespreken we nut en noodzaak van stoppen met roken, de ondersteuningsmogelijkheden, interactie met medicatie en de vraag of er in deze groep plek is voor harmreductie.

Workshop 3

Farmacologie bij de oudere verslaafde

Roelof Risselada, Psychiater

Voor de behandeling van stoornissen in middelengebruik is een (beperkt) aantal geneesmiddelen geregistreerd. Daarnaast worden in praktijk soms geneesmiddelen off label voorgeschreven. In deze workshop zullen we de geregistreerde en enkele off label middelen de revue laten passeren vanuit optiek van de ouderen (verslavings)geneeskunde. We richten ons op werking (farmacodynamiek en -kinetiek), bijwerkingen en risico's voor de oudere patiënt. Op basis daarvan komen we tot een (beperkt) formularium voor de oudere verslaafde patiënt.

Workshop 4

De zorgprofessional met ervaringsdeskundigheid

Alie Weerman, Lector

In deze workshop gaan we na op welke manieren hulpverleners ervaringskennis kunnen benutten bij de behandeling van alcoholproblemen bij ouderen.

Workshop 5

Neuropsychologische diagnostiek bij alcoholgerelateerde cognitieve stoornissen

Gweny Janssen, Klinisch Neuropsycholoog

Chronisch alcoholgebruik in combinatie met een beperkte voedselintake kan resulteren in neurocognitieve stoornissen. Ernstige varianten, zoals het syndroom van Korsakov, worden snel opgemerkt. Subtielere veranderingen in het cognitieve functioneren zijn minder goed herkenbaar, maar hebben een negatieve invloed op de behandeling. In deze workshop wordt aan de hand van een aantal gevalsbeschrijvingen aandacht besteed aan de signalering en neuropsychologische diagnostiek van alcoholgerelateerde cognitieve stoornissen.

55+ en verslaafd; hoe verder?

Workshops

Workshop 6

Alcoholgebruik tijdens de coronacrisis

Desirée Spronk, Wetenschappelijk medewerker

De coronacrisis heeft ons leven op de kop gezet op een manier die we nog niet eerder meegemaakt hebben. Een vraagstuk waar we ons vanaf het begin mee bezighouden is de impact van de coronacrisis op alcoholgebruik. Wat zijn de veranderingen in alcoholgebruik sinds de coronacrisis? En zijn er groepen mensen waar extra aandacht voor moet zijn? En wat kunnen we verwachten op de lange-termijn? In deze workshop gaan we in op de relevantie van aandacht voor alcoholgebruik tijdens de coronacrisis. We bespreken wie er extra risico loopt en welke mogelijkheden er zijn voor preventie en ondersteuning.

Workshop 7

Community Reinforcement and Family Training (CRAFT): een overzicht van toepassingen voor naastbetrokkenen

Hendrik Roozen, Psycholoog

CRAFT staat voor Community Reinforcement and Family Training en is een uitgewerkt en evidence-based protocol voor het werken met familieleden van verslaafden. Het omvat een stimulerende aanpak die door de omgeving kan worden toegepast om gebruikers ertoe te bewegen om in zorg te gaan. In deze wetenschappelijk onderbouwde lezing wordt deze methodiek uiteengezet en wordt de werkzaamheid in kaart gebracht. Er wordt daarnaast praktijkgerichte informatie geboden die als inspiratiebron en handvat kan dienen voor het werken met naasten van mensen met een verslaving binnen de reguliere praktijk.

Workshop 8

Wellness Recovery Action Plan (WRAP): een zelfhulpinstrument die het eigen welbevinden ondersteunt

Cassandra Barkman, GGZ Agoog en WRAP Facilitator

Tijdens deze workshop geeft een WRAP facilitator u een introductie in de WRAP. Hoe is de opbouw van de WRAP, wat zijn de kernbegrippen en hoe kom je met je gereedschapskoffer tot een goed gevoel.

Workshop 9

Opioïdengebruik door ouderen in Nederland

Eveline van Dorp, Anesthesioloog

Opioïdengebruik is de afgelopen jaren duidelijk toegenomen, ook in Nederland. Volgens de Nederlandse gezondheidsmonitor kreeg 42.3% van alle ouderen in 2012 een opioïde voorgeschreven, in 2018 was dit gestegen naar 51.5%. Dit is duidelijk hoger dan bij jongvolwassenen. In deze workshop bespreken we wat de risicofactoren zijn voor opioïdegebruik. Tevens bespreken we de gevolgen, zoals een toenemend aantal ziekenhuisopnames en overlijdens door overdoseringen. Aan de hand van een probleemgeoriënteerde casus gaan we verder in op de behandelmogelijkheden.

Workshop 10

Functioneel Herstel

Jaap van der Stel, Lector

Herstel is volgens Jaap van der Stel in de eerste plaats een leerproces en de implicatie daarvan is dat herstelondersteuning ook als zodanig moet worden georganiseerd. Het probleem is dat kennis over herstel t.o.v. wat we weten over (werkzame) behandeling nog steeds heel beperkt is. We weten meer over wat wij doen dan hoe cliënten/patiënten herstellen. In deze workshop wordt specifiek ingaan op het belang van functioneel herstel, of preciezer gezegd: het herstel van de mentale functies als voorwaarde om zichzelf beter te kunnen reguleren, met anderen samen te werken en doelen te bereiken.